

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1998

N:o 290—293

SISÄLLYS

N:o		Sivu
290	Asetus ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen muuttamisesta.....	1027
291	Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta.....	1040
292	Asetus ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen muuttamisesta.....	1043
293	Asetus ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen muuttamisesta annetun asetuksen voimaantulosäännöksen muuttamisesta	1046

N:o 290

Asetus

ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Liikenneministerin esittelystä

muutetaan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1256/1992) 2, 4, 5 ja 11 §, 7 ja 8 luku sekä 204 ja 271 §, sellaisina kuin niistä ovat 5 § asetuksessa 143/1996 sekä 7 ja 8 luku niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen, seuraavasti:

2 §

Moottoriajoneuvo

Moottoriajoneuvo on moottorikäyttöinen ajoneuvo, joka on tarkoitettu pääasiassa henkilöiden tai tavarankuljetukseen tai muuhun tiellä kulkemiseen ja jota ei ole pidettävä traktorina, moottorityökoneena tai maastojoneuvona. Moottoriajoneuvoja ovat auto (M- ja N-luokat), moottoripyörä (L₃- ja L₄-luokka) ja mopo (L₁- ja L₂-luokka) sekä näihin ryhmiin kuulumattomat L-luokkien ajoneuvot.

4 §

Moottoripyörä ja L₅-luokan ajoneuvot

1. *Moottoripyörällä* (L₃- ja L₄-luokka) tarkoitetaan kaksipyöräistä moottoriajoneuvoa (L₃-luokka) tai tällaista sivuvaunulla varustettua (L₄-luokka) ajoneuvoa. Moottoripyörän moottorina on yli 50 cm³:n polttomoottori tai suurin rakenteellinen nopeus sen käyttövoimasta riippumatta on suurempi kuin 45 km/h.

2. L₅-luokkaan luetaan tieliikenteeseen tarkoitettu kolmipyöräinen ajoneuvo, jonka:

Neuvoston direktiivi 92/61/ETY; EYVL N:o L 225, 10.8.1992, s. 154

Neuvoston ja Euroopan parlamentin direktiivi 97/24/EY; EYVL N:o L 226, 18.8.1997, s. 1

a) moottorina on yli 50 cm³:n polttomoottori tai jonka suurin rakenteellinen nopeus on käyttövoimasta riippumatta suurempi kuin 45 km/h;

b) pyörät on järjestetty symmetrisesti pituussuuntaisen keskiakselin suhteen; ja

c) kuormittamaton massa on enintään 1 000 kg; sähkökäyttöisen ajoneuvon akkujen massaa ei oteta huomioon kuormittamattomana massaa määrättäessä.

3. L₅-luokkaan luetaan myös nelipyöräinen tieliikenteeseen tarkoitettu ajoneuvo, jonka:

a) ottomoottorin tilavuus on yli 50 cm³ tai muun kuin ottomoottorin teho yli 4 kW taikka jonka suurin rakenteellinen nopeus on suurempi kuin 45 km/h;

b) kuormittamaton massa on henkilökuljetukseen tarkoitettuna enintään 400 kg tai tavarankuljetukseen tarkoitettuna enintään 550 kg, sähköajoneuvon kyseessä ollessa kummassakin tapauksessa akkujen massaa lukuun ottamatta; ja

c) moottorin teho ei ylitä 15 kW.

5 §

Mopo ja kevyt nelipyörä

1. *Mopolla* (L₁- ja L₂-luokka) tarkoitetaan kaksipyöräistä (L₁-luokka) tai kolmipyöräistä (L₂-luokka) moottoriajoneuvoa, jonka moottorina on enintään 50 cm³:n polttomoottori ja suurin rakenteellinen nopeus on enintään 45 km/h. Tähän luokkaan luetaan myös muulla voimanlähteellä kuin polttomoottorilla varustettu kaksi- tai kolmipyöräinen ajoneuvo, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 45 km/h.

2. *Pienitehoinen mopo* on kaksipyöräinen polkimin varustettu mopo, jonka suurin rakenteellinen nopeus on 25 km/h ja moottorin enimmäisteho on 1 kW.

3. Mopoksi ei kuitenkaan katsota sellaista enintään 250 W:n sähkömoottorilla varustettua polkupyörää, jonka moottori toimii vain poljettaessa ja kytkeytyy toiminnasta nopeuden saavuttaessa 25 km/h. Tällaisen ajoneuvon osalta sovelletaan, mitä 11 luvussa säädetään polkupyörästä.

4. *Kevyt nelipyörä* on nelipyöräinen ajoneuvo, joka täyttää seuraavat vaatimukset:

a) kuormittamaton massa on alle 350 kg, sähköajoneuvon kyseessä ollessa akkujen massaa lukuun ottamatta;

b) suurin rakenteellinen nopeus on enintään 45 km/h; ja

c) ottomoottorin enimmäistilavuus on 50 cm³ tai muun kuin ottomoottorin teho ei ylitä 4 kW.

11 §

Moottorittomat ajoneuvot

1. *Polkupyörällä* tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön tai tavaran kuljettamiseen rakennettua, vähintään kaksipyöräistä, polkimin tai käsikammin varustettua moottoritonta ajoneuvoa. Polkupyörä voi olla varustettu myös sähköisellä apumoottorilla, jos sen toiminta on sidottu samanaikaiseen poljentaan ja moottorin toiminta on nopeuden ja tehon suhteen rajattu.

2. *Hevosajoneuvolla* tarkoitetaan hevosen vetämää vaunua tai rekeä.

7 luku

Moottoripyörä ja L₅-luokan ajoneuvo

105 §

Renkaat

1. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon renkaiden tulee olla e-hyväksytyt kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tietyistä osista ja ominaisuuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/24/EY kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen renkaiden ja niiden asennusta koskevan 1 luvun mukaisesti tai E-hyväksytyt säännön n:o 75 mukaisesti.

2. L₄- ja L₅-luokan ajoneuvossa saa käyttää myös autolle 36 § 1 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti hyväksytyjä renkaiden.

3. Moottoripyörän renkaan kulutuspuunnan uria ei saa syventää.

105 a §

Nastat

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon nastarenkaiden nastojen ulkonemaan, pistovoimaan, massaan ja hyväksymiseen sovelletaan, mitä henkilöautorenkaan nastoista 37 ja 38 §:ssä säädetään. Moottoripyörän renkaassa saa nastoja kuitenkin olla renkaan kulutuspuunnan keskimmäisen kolmanneksen alueella.

106 §

Matkustajan kädensijat

Kaksipyöräisen moottoripyörän (L₃-luokka) matkustajan kädensijojen tulee olla EY-hyväksytyt kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen matkustajan kädensijoista annetun neuvoston direktiivin 93/32/ETY mukaisesti. Kädensijoja ei kuitenkaan edellytetä ajoneuvossa, jota ei ole tarkoitettu matkustajan kuljettamiseen.

107 §

Laite luvattoman käytön estämiseksi

Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla kiinteästi asennettu ohjauslukko tai muu laite ajoneuvon luvattoman käytön estämiseksi. Lukkolaitteen tulee olla EY-hyväksytty kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen luvattoman käytön estävästä suojalaitteesta annetun neuvoston direktiivin 93/33/ETY mukaisesti tai E-hyväksytty säännön n:o 62 mukaisesti.

108 §

Seisontatuki

Kaksipyöräisessä moottoripyörässä (L₃-luokka) tulee olla seisontatuki. Seisontatuen tulee olla EY-hyväksytty kaksipyöräisten moottoriajoneuvojen seisontatuesta annetun neuvoston direktiivin 93/31/ETY mukaisesti.

109 §

Jarrut

1. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon jarrujen tulee olla EY-hyväksytty kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen jarrulaitteista annetun neuvoston direktiivin 93/14/ETY mukaisesti tai E-hyväksytty säännön n:o 78/02 mukaisesti.

2. Jarruissa saa käyttää vain ajoneuvon valmistajan niihin alunperin asentamia tai niitä toimintavaatimuksiltaan vastaavia taikka valmistajan määräämisiä ehdoilla niihin jälkepäin asennettavaksi hyväksymiä säätö- ja turvalaitteita, jotka eivät vaaranna jarrujen toimintaa.

110 §

Vetolaitteet

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon perävaunun vetolaitteen tulee olla EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin perävaunun kytkentälaitteita kaksi- ja kolmipyöräisille moottoriajoneuvoille koskevan 10 luvun mukaisesti.

111 §

Polttoainejärjestelmä

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon polttoainesäiliön tulee olla EY-hyväksytty ja asennettu 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen polttoainesäiliöitä koskevan 6 luvun mukaisesti.

111 a §

Pakokaasupäästöt

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon tulee pakokaasupäästöjen osalta olla EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin kaksi- tai kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen aiheuttamien ilmansaasteiden vastaisia toimenpiteitä koskevan 5 luvun mukaisesti.

112 §

Teho, vääntömomentti ja huippunopeus

1. Jos kuluttajille tarkoitettussa polttomoottorilla varustetun moottoripyörän tai L₅-luokan ajoneuvon mainoksessa tai vastaavassa taikka moottoripyörän teknisissä tiedoissa ilmoitetaan moottorin teho, vääntömomentti tai huippunopeus, on ne ilmoitettava mitattuina kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen suurimmasta rakenteellisesta nopeudesta, moottorin suurimmasta vääntömomentista ja suurimmasta nettotehosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/1/EY mukaisesti.

2. Moottoripyörän, jonka sylinteritilavuus on enintään 125 cm³ ja teho enintään 11 kW, tulee olla EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin kaksipyöräisten mopojen ja moottoripyörien viri-

tyksen estäviä toimenpiteitä koskevan 7 luvun mukaisesti.

3. Edellä 2 momentissa tarkoitettujen ajoneuvon seuraavien osien tai niistä muodostuvan alkuperäisestä poikkeavan kokonaisuuden vaihtaminen ajoneuvon ja minkä tahansa saman valmistajan toisen ajoneuvon välillä ei ole sallittua, jos ajoneuvon teho kasvaa yli 10 prosenttia tai nousee suuremmaksi kuin 11 kW:

a) kaksitahtimoottoreissa: sylinteri/mäntäkokonaisuus, kaasutin, imusarja ja pakojärjestelmä; sekä

b) nelitahtimoottoreissa a kohdan lisäksi: sylinterikansi ja nokka-akseli. Ajoneuvon suurinta nettotehoa ei kuitenkaan saa ajoneuvon rakennetta muuttamalla ylittää.

113 §

Melun rajoittaminen

1. Polttomoottorilla varustetussa moottoripyörässä on oltava sellaiset äänenvaimentimet, ettei imu- tai pakoääni häiritsevästi ylitä muuta moottoripyörän tavanomaisesta käytöstä aiheutuvaa ääntä.

2. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon tulee melun osalta olla EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin kaksi- tai kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen sallittua melutasoa ja pakojärjestelmää koskevan 9 luvun mukaisesti.

3. L₃-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän 2 momentin vaatimukset, jos se on E-hyväksytty säännön n:o 41/02 mukaisesti.

4. L₅-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän 2 momentin vaatimukset, jos se on E-hyväksytty säännön n:o 9/06 mukaisesti.

114 §

Sähköisten tai elektronisten laitteiden sähkömagneettinen yhteensopivuus

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon tulee olla sähkömagneettisen yhteensopivuuden osalta EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen ja itsenäisten teknisten sähköisten tai elektronisten laitteiden sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan 8 luvun mukaisesti. Sama koskee sellaista erikseen asennettavaa itsenäistä säh-

köistä tai elektronista laitetta, joka on suunniteltu yksinomaan kaksi- ja kolmipyöräisiin moottoriajoneuvoihin.

115 §

Turvavyöt ja niiden kiinnitykset

1. Korilla varustetussa omalta massaltaan yli 250 kg olevassa L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla turvavyöt.

2. Korilla varustetun L₅-luokan ajoneuvon tulee turvavöiden ja niiden kiinnityksen osalta olla EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin korilla varustettujen kolmipyöräisten mopojen, kolmipyöräisten ja nelipyöräisten turvavyökiinnityksiä ja turvavöitä koskevan 11 luvun mukaisesti. Sama koskee myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun L₅-luokan ajoneuvon asennettavia turvavöitä ja niiden kiinnitystä.

3. Korilla varustetussa L₅-luokan ajoneuvossa käytettävän turvavyötyypin tulee olla e- tai E-hyväksytty M₁-luokan ajoneuvon turvavöitä koskevan, 64 § 2 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

116 §

Tuulilasi

1. Umpinaisella korilla varustetussa L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla tuulilasi.

2. Umpinaisella korilla varustetun L₅-luokan ajoneuvon tulee lasien ja näkyvyyden osalta olla EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin korilla varustettujen kolmipyörämopojen sekä kolmi- ja nelipyöräisten moottoriajoneuvojen laseja, tuulilasinpyyhkimiä, pesulaitteita sekä huurteen- ja sumunpoistolaitteistoa koskevan 12 luvun mukaisesti.

116 a §

Tuulilasin laitteet

1. Umpinaisella korilla varustetussa L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla tuulilasin pyyhkin ja pesulaite sekä huurteen- ja sumunpoistolaitteisto.

2. Umpinaisella korilla varustetun L₅-luokan ajoneuvon tuulilasin pyyhkimien, pesulaitteen sekä huurteen- ja sumunpoistolaitteiston tulee olla EY-hyväksytty 116 §:n 2

momentissa mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

3. Pesulaitteen pesunestesäiliön tilavuuden tulee olla vähintään yksi litra.

117 §

Pakolliset ja sallitut valaisimet ja heijastimet

1. Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla seuraavat valaisimet ja heijastimet:

- a) kauko- ja lähivalaisin tai -valaisimet;
- b) suuntavalaisimet;
- c) jarruvalaisin tai -valaisimet;
- d) takarekisterikilven valaisin;
- e) etu- ja takavalaisin tai -valaisimet;
- f) takana punainen heijastin tai heijastimet;
- g) suuntavalaisimien hätävilkkukytkentä L₅-luokan ajoneuvossa; ja
- h) poliisimoottoripyörässä vilkkuva sininen varoitusvalaisin.

2. Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa saa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, olla seuraavat valaisimet ja heijastimet:

- a) lisäkaukovalaisin tai -valaisimet;
- b) etusumovalaisin tai -valaisimet;
- c) takasumovalaisin tai -valaisimet;
- d) suuntavalaisimien hätävilkkukytkentä muussa kuin L₅-luokan ajoneuvossa;
- e) peruutusvalaisin tai -valaisimet L₅-luokan ajoneuvossa;
- f) sivuheijastimet; ja
- g) poliisimoottoripyörässä enintään yksi eteenpäin suunnattu punainen vilkkuva pysäytysvalaisin.

3. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen valaisimien ja heijastimien tulee olla e- tai E-hyväksytyt jonkin 118—123, 123 a, 124 tai 125 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti tai hyväksytyt nelipyöräiselle M₁- tai N₁-luokan ajoneuvolle jonkin 72—75, 77—79 tai 84 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

4. Valaisimien ja heijastimien tulee värin, tyyppin, lukumäärän, sijoituksen, näkyvyyden, suuntauksen, kytkennän ja toiminnan ilmaisimen osalta vastata kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen valaisimien ja merkkivalolaitteiden asennuksesta annetun neuvoston direktiivin 93/92/ETY tai E-säännön n:o 53 vaatimuksia. Nämä vaatimukset eivät kuitenkaan koske poliisimoottori-

pyörään asennettavia 1 momentin h kohdassa ja 2 momentin g kohdassa määriteltyjä valaisimia.

5. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon valaisimissa käytettävien lamppujen tulee olla kyseiseen valaisimeen tarkoitetut ja e- tai E-hyväksytyt kyseistä valaisinta koskevan direktiivin tai E-säännön n:o 37/03 tai 3 momentissa tarkoitettujen M₁- ja N₁-luokan ajoneuvoille tyyppihyväksytyjen valaisimien lamppuja koskevien vaatimusten mukaisesti.

118 §

Lähi- ja kaukovalaisimet

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon lähi- ja kaukovalaisimen tulee olla EY-hyväksytyt 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen valaisimia ja merkkivalolaitteita koskevan 2 luvun mukaisesti taikka E-hyväksytyt säännön n:o 57/01 tai 72 mukaisesti.

119 §

Suuntavalaisimet

1. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon suuntavalaisimien tulee olla e-hyväksytyt 118 §:ssä mainitun direktiivin luvun mukaisesti taikka E-hyväksytyt säännön n:o 50 mukaisesti.

2. Suuntavalaisimien hätävilkkukytkennän tulee vastata 117 §:n 4 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön vaatimuksia.

120 §

Jarru-, etu- ja takavalaisimet

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon jarru-, etu- ja takavalaisimien tulee olla e-hyväksytyt 118 §:ssä mainitun direktiivin luvun mukaisesti tai E-hyväksytyt 119 §:n 1 momentissa mainitun E-säännön mukaisesti.

121 §

Takarekisterikilven valaisin

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon takarekisterikilven valaisimen tulee olla e-hyväksytyt 118 §:ssä mainitun direktiivin

luvun tai E-hyväksytyt 119 §:n 1 momentissa mainitun E-säännön mukaisesti.

122 §

Heijastimet

1. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon heijastimien tulee olla EY- tai E-hyväksytyt 77 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

2. Eteenpäin suunnatun heijastimen tulee olla valkoinen, sivuille suunnattujen heijastimien ruskeankeltaiset ja taakse suunnatun heijastimen punainen. Heijastimet eivät saa olla kolmion muotoiset.

123 §

Etusumuväläisin

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon etusumuväläisimien tulee olla e- tai E-hyväksytyt 84 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

123 a §

Takasumuväläisin

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon takasumuväläisimien tulee olla e- tai E-hyväksytyt 78 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

124 §

Peruutusväläisin

L₅-luokan ajoneuvon peruutusväläisimen tulee olla e- tai E-hyväksytyt 79 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

125 §

Vilkkuva varoitusväläisin

1. Poliisimoottoripyörän sinisen varoitusväläisimen tulee olla E-hyväksytyt säännön n:o 65 mukaisesti tai ajoneuvohallintokeskuksen hyväksymä.

2. Milloin varoitusväläisimen eri suunnista havaituksi tuleminen edellyttää, saa näitä väläisimiä olla useita.

125 a §

Poliisin pysäytysväläisin

Pysäytysväläisimen tulee syttyä ja sammua 1—2 kertaa sekunnissa. Pysäytysväläisimen valovoiman väläisimen referenssiakselin suunnassa ja siitä vähintään 5° poikkeavassa suunnassa tulee olla vähintään 500 kandela.

126 §

Nopeusmittari

1. Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla nopeusmittari asennettuna siten, että kuljettaja voi vaikeudetta lukea sen näyttämän.

2. Nopeusmittarin tulee olla varustettu valaistulla km/h-asteikolla.

3. Nopeusmittarin näyttämä ei saa poiketa todellisesta nopeudesta alaspäin. Näyttämä saa olla enintään 10 prosenttia lisättyä 4 km/h todellista nopeutta suurempi.

4. Nopeusmittarin katsotaan ilman eri tarkastusta täyttävän 3 momentin vaatimuksen, jos se on e- tai E-hyväksytyt auton nopeusmittaria koskevan 93 §:n 2 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

126 a §

Hallintalaitteiden, ilmaisimien ja osoittimien tunnuks

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon tulee hallintalaitteiden, ilmaisimien ja osoittimien tunnusten osalta olla EY-hyväksytyt kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen hallintalaitteiden, ilmaisimien ja osoittimien tunnistamisesta annetun neuvoston direktiivin 93/29/ETY tai E-hyväksytyt säännön n:o 60 mukaisesti.

126 b §

Äänimerkinantolaitte

1. Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla äänimerkinantolaitte. Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon tai ajoneuvon asennettuna äänimerkinantolaitteen tulee olla EY- tai E-hyväksytyt kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen äänimerkinantolaitteesta annetun neuvoston direktiivin

93/30/ETY tai 96 §:ssä mainitun E-säännön mukaisesti.

2. Hälytysajoneuvona käytettävässä poliisi-moottoripyörässä tulee olla äänenkorkeudeltaan vaihtelevaa tai jaksottaista ääntä antava, 1 momentissa tarkoitettua voimakkaampi äänimerkinantolaite. Tällaista laitetta ei saa asentaa muuhun moottoripyörään.

127 §

Taustapeilit

1. Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa tulee vasemmalla ja oikealla puolella olla ulkopuolinen taustapeili. Umpinuisella korilla varustetussa L₅-luokan ajoneuvossa tulee olla taustapeili ajoneuvon vasemmalla puolella ja sen lisäksi taustapeili ohjaamon sisällä. Sisäpuolista taustapeiliä ei kuitenkaan vaadita ajoneuvossa, jossa ei ole näkyvyyttä taaksepäin, jolloin sisäpuolinen taustapeili tulee korvata ajoneuvon oikean puoleisella taustapeilillä.

2. Taustapeilien tulee olla e- tai E-hyväksytyt sekä asennetut 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin taustapeilejä kaksi- ja kolmipyöräisissä moottoriajoneuvoissa koskevan 4 luvun tai E-säännön n:o 81 mukaisesti.

3. Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa voidaan käyttää myös 97 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisia suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan enintään 3 500 kg:n ajoneuvoille tarkoitettuja e- tai E-hyväksytyjä taustapeilejä.

127 a §

Ulkonevat osat

1. Moottoripyörässä ja L₅-luokan ajoneuvossa ei saa olla sellaisia kärjellisiä, teräviä tai ulospäin osoittavia osia, joiden muoto, mitat, suunta tai kovuus lisäävät ruumiinvamman riskiä tai vakavuutta mahdollisessa onnettomuustilanteessa.

2. Moottoripyörän ja kolmipyöräisen L₅-luokan ajoneuvon tulee ulkonevien osien osalta olla EY-hyväksytty 105 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin ulkonevia osia kaksi- ja kolmipyöräisessä ajoneuvossa koskevan 3 luvun mukaisesti.

128 §

L₄-luokan moottoripyörän erityisvaatimukset

1. Sivuvaunun saa kytkeä vain sellaiseen kaksipyöräiseen moottoripyörään, jonka omamassa on vähintään 100 kg. Sivuvaunu on kytkettävä moottoripyörän oikealle puolelle.

2. Jos sivuvaunu on tarkoitettu tavarain tai useamman kuin yhden henkilön kuljetukseen, sivuvaunu on varustettava jarrulla.

3. Henkilöiden kuljetukseen tarkoitettussa sivuvaunussa saa olla enintään kaksi istumapaikkaa.

4. Moottoripyörän oikeanpuoleiset suuntavalaisimet on peitettävä tai poistettava käytöstä. Sivuvaunun oikealle puolelle on asennettava peitettyjä tai poistettuja vastaavat suuntavalaisimet.

129 §

Moottoripyöräilijän suojakypärä

Tieliikennelain 89 §:ssä tarkoitettuja malliltaan hyväksytyjä moottoripyöräilijän suojakypäriä ovat E-säännön n:o 22/04 mukaisesti hyväksytyt suojakypäret ja standardin FMVSS 218 vaatimukset täyttävät suojakypäret.

130 §

EY-tyyppihyväksytyyn moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon vaatimustenmukaisuus

Moottoripyörän ja L₅-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän tämän luvun vaatimukset, jos se on kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä annetun neuvoston direktiivin 92/61/ETY mukaisesti tyyppihyväksyttyä mallia ja ajoneuvon valmistaja on antanut sille mainitun direktiivin 7 artiklassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuustodistuksen.

130 a §

Yhdysvaltalaisen standardien mukaisen moottoripyörän vaatimustenmukaisuus

1. Muuttotavarana maahan tuodun, ulkovan edustuston tai diplomaattikunnan jäse-

nen hallinnassa olevan, perintönä tai testamentilla saadun ja tulli- tai muusta valtion järjestämästä huutokaupasta hankitun moottoripyörän katsotaan täyttävän tässä luvussa asetetut EY- tai E-hyväksyntää koskevat vaatimukset, jos se täyttää kaikkien moottoripyörän mallivuotta koskevien FMVSS-standardien ja yhdysvaltalaisen pakokaasupäästöjä koskevien sääntöjen vaatimukset.

2. Tässä pykälässä tarkoitetun moottoripyörän valaisimien lukumäärään ja etuväläisimen väriin sovelletaan 117 §:n 4 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

8 luku

Mopo ja kevyt nelipyörä

131 §

Renkaat

1. Mopon ja kevyen nelipyörän renkaiden tulee olla e- tai E-hyväksytyt 105 § 1 momentissa mainitun direktiivin luvun tai E-säännön mukaisesti. L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä saa käyttää myös autolle 36 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti hyväksytyjä renkaita.

2. Mopon ja kevyen nelipyörän renkaan kulutuspinnan uria ei saa syventää.

131 a §

Nastat

Mopon ja kevyen nelipyörän nastarenkaiden nastojen ulkonemaan, pistovoimaan, massaan ja hyväksymiseen sovelletaan, mitä henkilöauton renkaan nastoista 37 ja 38 §:ssä säädetään. Mopon renkaassa saa nastoja kuitenkin olla renkaan kulutuspinnan keskimmäisen kolmanneksen alueella.

132 §

Matkustajan kädensijat

L₁-luokan ajoneuvon matkustajan kädensijojen tulee olla EY-hyväksytyt 106 §:ssä mainitun direktiivin mukaisesti. Kädensijoja ei kuitenkaan edellytetä ajoneuvossa, jota ei ole tarkoitettu matkustajan kuljettamiseen.

133 §

Laite luvattoman käytön estämiseksi

Jos mopossa tai kevyessä nelipyörässä on kiinteästi asennettu ohjauslukko tai ajoneuvon luvattoman käytön estävä muu laite, tulee sen olla EY- tai E-hyväksytty 107 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

134 §

Seisontatuki

L₁-luokan ajoneuvossa tulee olla seisontatuki. Seisontatuen tulee olla EY-hyväksytty 108 §:ssä mainitun direktiivin mukaisesti.

135 §

Jarrut

1. Mopon ja kevyen nelipyörän jarrujen tulee olla EY- tai E-hyväksytyt 109 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

2. Jarruissa saa käyttää vain ajoneuvon valmistajan niihin alunperin asentamia tai niitä toimintavaatimuksiltaan vastaavia taikka valmistajan määräämisiä ehdoin niihin jälkepäin asennettavaksi hyväksymiä säätö- ja turvalaitteita, jotka eivät vaaranna jarrujen toimintaa.

136 §

Vetolaitteet

Mopon ja kevyen nelipyörän perävaunun vetolaitteen tulee olla EY-hyväksytty 110 §:ssä mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

137 §

Polttoainejärjestelmä

Polttomootorilla varustetun mopon ja kevyen nelipyörän tulee polttoainesäiliön osalta olla EY-hyväksytty 111 §:ssä mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

137 a §

Pakokaasupäästöt

Mopon ja kevyen nelipyörän tulee pakokaasupäästöjen osalta olla EY-hyväksytty 111 a §:ssä mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

138 §

Teho, vääntömomentti ja huippunopeus

1. Jos kuluttajille tarkoitettussa polttomootorilla varustetun mopon tai kevyen nelipyörän mainoksessa tai vastaavassa taikka mopon tai kevyen nelipyörän teknisissä tiedoissa ilmoitetaan moottorin teho, vääntömomentti tai huippunopeus, on ne ilmoitettava mitattuina 112 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin mukaisesti.

2. Virityksen estämiseksi tulee mopon ja kevyen nelipyörän olla EY-hyväksytty 112 §:n 2 momentissa mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

3. Mopon ja kevyen nelipyörän seuraavien osien tai niistä muodostuvan alkuperäisestä poikkeavan kokonaisuuden vaihtaminen ajoneuvon ja minkä tahansa saman valmistajan toisen ajoneuvon välillä ei ole sallittua, jos ajoneuvon suurin rakenteellinen nopeus kasvaa yli 5 km/h:

a) kaksitahtimoottoreissa: sylinteri/mäntäkokonaisuus, kaasutin, imusarja ja pakojärjestelmä; sekä

b) nelitahtimoottoreissa a kohdan lisäksi: sylinterikansi ja nokka-akseli. Mopon ja kevyen nelipyörän suurinta rakenteellista nopeutta ei kuitenkaan saa ajoneuvon rakennetta muuttamalla ylittää.

139 §

Melun rajoittaminen

1. Polttomootorilla varustetussa mopossa ja kevyessä nelipyörässä on oltava sellaiset äänenvaimentimet, ettei imu- tai pakoääni häiritsevästi ylitä muuta mopon tavanomaisesti käytöstä aiheutuvaa ääntä.

2. Mopon ja kevyen nelipyörän tulee melun osalta olla EY-hyväksytty 113 §:n 2 momentissa mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

3. L₁-luokan ajoneuvon katsotaan täyttävän 2 momentin vaatimukset, jos se on E-hyväksytty säännön n:o 63/01 mukaisesti.

4. L₂-luokan ajoneuvon ja kevyen nelipyörän katsotaan täyttävän 2 momentin vaatimukset, jos se on E-hyväksytty 113 §:n 4 momentissa mainitun E-säännön mukaisesti.

140 §

Sähköisten tai elektronisten laitteiden sähkömagneettinen yhteensopivuus

Mopon ja kevyen nelipyörän tulee sähkömagneettisen yhteensopivuuden osalta olla EY-hyväksytty 114 §:ssä mainitun direktiivin luvun mukaisesti. Sama koskee sellaista erikseen asennettavaa itsenäistä sähköistä tai elektronista laitetta, joka on suunniteltu yksinomaan kaksi- ja kolmipyöräisiin moottoriajoneuvoihin.

141 §

Turvavyöt ja niiden kiinnitykset

1. Korilla varustetussa omalta massaltaan yli 250 kg olevassa L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä tulee olla turvavyöt.

2. Korilla varustetun L₂-luokan ajoneuvon ja kevyen nelipyörän tulee turvavöiden kiinnityksen osalta olla EY-hyväksytty 115 §:n 2 momentissa mainitun direktiivin luvun mukaisesti. Sama koskee myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun L₂-luokan ajoneuvoon ja kevyeseen nelipyörään asennettavia turvavöitä ja niiden kiinnitystä.

3. Korilla varustetussa L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä käytettävän turvavyötyypin tulee olla e- tai E-hyväksytty M₁-luokan ajoneuvon turvavöitä koskevan, 64 §:n 4 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

142 §

Tuulilasi

1. Umpinaisella korilla varustetussa L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä tulee olla tuulilasi.

2. Umpinaisella korilla varustetun L₂-luokan ajoneuvon ja kevyen nelipyörän tulee

lasien ja näkyvyyden osalta olla EY-hyväksytyt 116 §:n 2 momentissa mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

142 a §

Tuulilasin laitteet

1. Umpiniaisella korilla varustetussa L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä tulee olla tuulilasinyppyihin ja pesulaite sekä huurteen- ja sumunpoistolaitteisto.

2. Umpiniaisella korilla varustetun L₂-luokan ajoneuvon ja kevyen nelipyörän tuulilasin pyyhkimien, pesulaitteiston sekä huurteen- ja sumunpoistolaitteiston tulee olla EY-hyväksytyt 116 §:n 2 momentissa mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

3. Huurteen- ja sumunpoistolaitteistoa ei kuitenkaan vaadita sellaisessa kolmipyöräisessä L₂-luokan ajoneuvossa, jossa moottorin teho on enintään 4 kW.

4. Pesulaitteen pesunestesäiliön tilavuuden tulee olla vähintään yksi litra.

143 §

Pakolliset ja sallitut valaisimet ja heijastimet

1. Mopossa ja kevyessä nelipyörässä tulee olla seuraavat valaisimet ja heijastimet:

- a) lähivalaisin tai -valaisimet;
- b) takavalaisin tai -valaisimet;
- c) etuvalaisin tai -valaisimet L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä;
- d) jarruvalaisin tai -valaisimet L₁-luokan ajoneuvossa, jonka moottorin teho on suurempi kuin 0,5 kW tai suurin rakenteellinen nopeus suurempi kuin 25 km/h, sekä L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä;
- e) suuntavalaisimet umpiniaisella korirakenteella varustetussa L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä;
- f) takaheijastin tai -heijastimet;
- g) sivuheijastin L₁-luokan ajoneuvossa; ja
- h) poljinheijastimet L₁-luokan ajoneuvossa, jonka polkimet eivät ole sisään taittavissa.

2. Mopossa ja kevyessä nelipyörässä saa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, olla seuraavat valaisimet ja heijastimet:

- a) kaukovalaisin tai -valaisimet;
- b) etuvalaisin L₁-luokan ajoneuvossa;
- c) jarruvalaisin L₁-luokan ajoneuvossa, jonka moottorin teho on enintään 0,5 kW ja

jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 25 km/h;

d) suuntavalaisimet muussa kuin umpiniaisella korirakenteella varustetussa L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä;

e) takarekisterikilven valaisin;

f) etuheijastimet L₁-luokan ajoneuvossa; ja

g) sivuheijastimet L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä.

3. Mopossa ja kevyessä nelipyörässä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen valaisimien ja heijastimien tulee olla e- tai E-hyväksytyt jonkin 144—148 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti tai hyväksytyt moottoripyörälle jonkin 118—123, 123 a, 124 tai 125 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

4. Mopon ja kevyen nelipyörän tulee valaisimien ja heijastimien värin, tyypin, lukumäärän, sijoituksen, näkyvyyden, suuntauksen, kytkennän ja toiminnan ilmaisimen osalta vastata 117 §:n 4 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön n:o 74 vaatimuksia.

5. Mopon ja kevyen nelipyörän valaisimissa käytettävien lamppujen tulee olla kyseiseen valaisimeen tarkoitettuja ja e- tai E-hyväksytyt kyseistä valaisinta koskevan direktiivin tai E-säännön n:o 37/03 tai jonkin 3 momentissa tarkoitettujen moottoripyörälle tyyppihyväksytyjen valaisimien lamppuja koskevien vaatimusten mukaisesti.

144 §

Lähi- ja kaukovalaisimet

Mopon ja kevyen nelipyörän lähi- ja kaukovalaisimen tulee olla e-hyväksytyt 118 §:ssä mainitun direktiivin luvun tai E-hyväksytyt säännön n:o 56 tai 82 mukaisesti.

145 §

Suuntavalaisimet

Mopon ja kevyen nelipyörän suuntavalaisimien tulee olla e-hyväksytyt 118 §:ssä mainitun direktiivin luvun tai E-hyväksytyt 119 §:n 1 momentissa mainitun E-säännön mukaisesti.

146 §

Jarru-, etu- ja takavalaisin

Mopon ja kevyen nelipyörän jarru-, etu- ja takavalaisimen tulee olla e-hyväksytyt 118 §:ssä mainitun direktiivin luvun tai E-hyväksytyt 119 §:n 1 momentissa mainitun E-säännön mukaisesti.

147 §

Takarekisterikilven valaisin

Mopon ja kevyen nelipyörän takarekisterikilven valaisimen tulee olla e-hyväksytyt 118 §:ssä mainitun direktiivin luvun tai E-hyväksytyt 119 §:n 1 momentissa mainitun E-säännön mukaisesti.

148 §

Heijastimet

1. Mopon ja kevyen nelipyörän heijastimen tulee olla e- tai E-hyväksytyt 77 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

2. Eteenpäin suunnatun heijastimen tulee olla valkoinen, sivuille suunnattujen ruskeankeltaiset ja taakse suunnatun punainen. L₁-luokan ajoneuvon poljinheijastimien tulee kuitenkin olla ruskeankeltaiset. Heijastimet eivät saa olla kolmion muotoiset.

3. Polkimien heijastimien on lisäksi oltava muodoltaan sellaiset, että ne mahtuvat suorakulmioon, jonka sivumittojen suhde on korkeintaan kahdeksan. Jokaisen neljän poljinheijastimen heijastavan pinta-alan on oltava vähintään 8 cm².

149 §

Hallintalaitteiden, ilmaisimien ja osoittimien tunnukset

Mopon ja kevyen nelipyörän tulee hallintalaitteiden, ilmaisimien ja osoittimien tunnusten osalta olla EY- tai E-hyväksytyt 126 a §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

149 a §

Äänimerkinantolaite

Mopossa ja kevyessä nelipyörässä tulee olla äänimerkinantolaite. Mopoon ja kevyeseen nelipyörään asennetun äänimerkinantolaitteen tulee olla EY- tai E-hyväksytyt 126 b §:n 1 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

150 §

Taustapeilit

1. Mopossa ja kevyessä nelipyörässä tulee vasemmalla puolella olla taustapeili. Umpinmaisella korilla varustetussa L₂-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä tulee olla lisäksi taustapeili ohjaamon sisällä. Ajoneuvossa, jossa ei ole takana näkyvyyttä ulos, sisäpuolinen taustapeili tulee korvata ajoneuvon oikean puoleisella taustapeilillä.

2. Taustapeilien tulee olla e- tai E-hyväksytyt ja asennetut 127 § 2 momentissa mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti.

3. Mopossa ja kevyessä nelipyörässä voidaan käyttää myös 97 §:ssä mainitun direktiivin tai E-säännön mukaisesti suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan enintään 3 500 kg ajoneuvoille e- tai E-hyväksytyjä taustapeilejä.

150 a §

Ulkonevat osat

1. Mopossa ja kevyessä nelipyörässä ei saa olla sellaisia kärjellisiä, teräviä tai ulospäin osoittavia osia, joiden muoto, mitat, suunta tai kovuus lisäävät ruumiinvamman riskiä tai vakavuutta mahdollisessa onnettomuustilanteessa.

2. Mopon ja L₂-luokan ajoneuvon tulee ulkonevien osien osalta olla EY-hyväksytyt 127 a §:ssä mainitun direktiivin luvun mukaisesti.

151 §

Mopoilijan suojakypärä

Tieliikennelain 89 §:ssä tarkoitettuja maltiltaan hyväksytyjä mopoilijan suojakypäriä ovat 129 §:ssä mainitun E-säännön mukaisesti hyväksytyt suojakypärät ja sanotussa

pykälässä tarkoitetun standardin vaatimukset täyttävät suojakypärät.

152 §

Pienitehoisen mopon vaatimustenmukaisuus

Pienitehoinen polkimin varustettu kaksipyöräinen mopo, jonka enimmäisteho on 1 kW ja suurin rakenteellinen nopeus enintään 25 km/h, saa poiketa renkaita, matkustajan kädensijoja, luvattoman käytön estäviä laitteita, tehoa ja vääntömomenttia, valaisimia ja heijastimia sekä hallintalaitteiden, ilmaisimien ja osoittimien tunnuksia koskevista vaatimuksista siten kuin 131 §:n 1 momentissa, 132 ja 133 §:ssä, 138 §:n 2 momentissa, 143 §:n 4 momentissa sekä 149 §:ssä tarkoitetuissa direktiiveissä erikseen säädetään.

152 a §

EY-tyyppihyväksytyn mopon vaatimustenmukaisuus

Mopon ja kevyen nelipyörän katsotaan täyttävän tämän luvun vaatimukset, jos se on 130 §:ssä mainitun kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä annetun direktiivin mukaisesti tyyppihyväksyttyä mallia ja ajoneuvon valmistaja on antanut sille sanotun direktiivin 7 artiklassa tarkoitetun vaatimustenmukaisuustodistuksen.

204 §

Polkupyörää koskevien säännösten soveltaminen

Tässä luvussa olevia säännöksiä sovelletaan 11 §:n 1 momentissa määriteltyyn polkupyörään, jonka istuinkorkeus istuimen matalimmassa säätöasennossa on 0,635 metriä tai enemmän. Tässä luvussa olevia säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin myös potkupyörään.

271 §

Moottoripyörän rakennetta ja varusteita koskevat poikkeukset

1. Ajoneuvohallintokeskus voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen valaisimien ja

heijastimien sijoitusta, näkyvyyttä ja väriä koskevista 117 §:n 4 momentissa säädetyistä vaatimuksista kilpailu- tai muussa erikoistaroituksessa käytettävälle moottoripyörälle.

2. Ministeriö voi myöntää poikkeuksen 7 luvun säännöksistä siltä osin kuin sen myöntäminen ei 1 momentin nojalla kuulu ajoneuvohallintokeskukselle.

1. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1998.

2. Tällä asetuksella kumotaan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen muuttamisesta 25 päivänä elokuuta 1994 annetun asetuksen (773/1994) 4 §.

3. Tämä asetus koskee voimaantulopäivänä tai sen jälkeen käyttöön otettavaa ajoneuvoa tai liikennetarviketta. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa liikenteeseen hyväksyttyä ajoneuvoa saa edelleen käyttää liikenteessä, jos se on tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen.

4. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa käyttöön otetun ajoneuvon määrittelyä ei muuteta, ellei ajoneuvon omistaja tällaista muutosta vaadi.

5. Moottoripyörän ja mopon, pienitehoista mopoa lukuunottamatta, sekä kolmipyöräisen L₅-luokan ajoneuvon saa 105 §:n 1 momentin, 110, 111 ja 111 a §:n, 112 §:n 2 momentin, 113 §:n 2 momentin, 114 §:n, 115 § 2 momentin, 116 § 2 momentin, 116 a §:n 2 momentin, 118 §:n, 119 §:n 1 momentin, 120 ja 121 §:n, 127 §:n 2 momentin, 127 a §:n 2 momentin, 131 §:n 1 momentin, 136, 137 ja 137 a §:n, 138 §:n 2 momentin, 139 §:n 2 momentin, 140 §:n, 141 §:n 2 momentin, 142 §:n 2 momentin, 142 a §:n 2 momentin, 144—147 §:n sekä 150 §:n 2 momentin estämättä tyyppikatsastaa uuteen tyyppiin kuuluvana ennen 17 päivää kesäkuuta 1999 ja ottaa käyttöön ennen 17 päivää kesäkuuta 2003, jos ajoneuvo täyttää tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleet vaatimukset.

6. Moottoripyörän ja mopon, pienitehoista mopoa lukuunottamatta, sekä kolmipyöräisen L₅-luokan ajoneuvon saa 106—108 §:n, 109 §:n 1 momentin, 112 §:n 1 momentin, 117 §:n 4 momentin, 126 a §:n, 126 b §:n 1 momentin, 132—134 §:n, 135 §:n 1 momentin, 138 §:n 1 momentin, 143 §:n 4 momentin sekä 149 ja 149 a §:n estämättä ottaa käyttöön ennen 1 päivää tammikuuta 1999, jos ajoneuvo täyttää tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleet vaatimukset.

7. Moottoripyöräilijän ja mopoilijan suojakypärän saa 129 ja 151 §:n estämättä valmistaa, tuoda maahan tai pitää kaupan ennen 1 päivää tammikuuta 1999, jos se täyttää tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleet vaatimukset.

8. Asetuksen 117 §:n 5 momentti ja 143 §:n 5 momentti koskevat ajoneuvoon asennettuja e- tai E- tyyppihyväksytyjä valaisimia ja niihin asennettavia lamppuja.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri *Matti Aura*

N:o 291

Asetus

ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Liikenneministerin esittelystä
muutetaan ajoneuvojen käytöstä tiellä 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1257/1992) 3, 18, 27 a, 32 a, 34, 39 ja 45 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 § osaksi asetuksissa 531/1993, 133/1995, 775/1995 ja 144/1996, 6 § osaksi asetuksessa 573/1994 sekä mainituissa asetuksissa 133/1995 ja 144/1996, 27 a § asetuksessa 774/1994 ja mainitussa asetuksessa 144/1996, 32 a § asetuksessa 670/1997, 34 ja 39 § mainitussa asetuksessa 144/1996 sekä 45 § osaksi mainituissa asetuksissa 531/1993 ja 144/1996, seuraavasti:

3 §

Ajoneuvoluokkia koskevat nopeusrajoitukset

1. Moottorikäyttöisen ajoneuvon suurin tiellä sallittu nopeus ilman perävaunua on:

a) paketti-, kuorma- ja erikoisauton (N-luokat) sekä M₁-luokkaan kuuluvan matkailu-, ruumis- ja huoltoauton 80 km/h;

b) sellaisen paketti- ja erikoisauton (N₁-luokka) sekä eläinlääkintä-, matkailu-, ruumis- ja huoltoauton, jonka omamassa on alle 1,8 tonnia ja joka on otettu käyttöön vuonna 1981 tai myöhemmin, 100 km/h;

c) sellaisen pakettiauton (N₁-luokka) sekä eläinlääkintä-, matkailu-, ruumis- ja huoltoauton, jonka omamassa on alle 1,875 tonnia ja joka on otettu käyttöön vuonna 1995 tai myöhemmin, 100 km/h;

d) linja-auton (M₂- ja M₃-luokka) 80 km/h, kuitenkin 100 km/h, jos linja-auto on katsastuksessa hyväksytty käytettäväksi tällä nopeudella eikä siinä ole seisovia matkustajia;

e) moottorikäyttöisen ajoneuvon, jonka vähintään yksi akseli on jousittamaton, 60 km/h; tämä rajoitus ei kuitenkaan koske alkuperäiseltä malliltaan ilman takajousitusta olevaa moottoripyörää (L₃- ja L₄-luokka), jonka valmistusvuoden päättymisestä on kulunut vähintään 25 vuotta;

f) mopon (L₁- ja L₂-luokka) ja kevyen nelipyörän 45 km/h, pienitehoisen mopon kuitenkin 25 km/h;

g) moottorityökoneen ja muun traktorin kuin liikennetraktorin sekä moottorireen 40 km/h, moottorikelkan moottorikelkkailureitillä kuitenkin 60 km/h;

h) liikennetraktorin 50 km/h;

i) ajoneuvon, jossa on rautaisia telaketjuja tai muunlaisia kuin ilmarenkain varustettuja pyöriä, 20 km/h.

2. Ehtona linja-auton hyväksymiselle käytettäväksi 100 km/h nopeudella on, että linja-auto täyttää seuraavat edellytykset:

a) auto on varustettu lukkiutumattomilla jarruilla;

b) autossa on rengasvalmistajan vähintään 100 km/h nopeudelle ilman käyttöjaksen aikarajoitusta hyväksymät renkaat;

c) auton moottorin teho on vähintään 11 kilowattia kokonaisuudessaan tonnia kohden;

d) istuimissa on päntuet;

e) matkustajien istuimet paikalla, jossa edessä ei ole toista istuinta tai muuta vastaavaa estettä, sekä kuljettajan istuin on varustettu turvavöillä;

f) kuljettajan paikka on takaapäin suojattu;

g) matkatavarat ovat kiinnitettävissä tukevasti paikalleen;

h) ajopiirturin mitta-alue ulottuu vähintään 125 km/h nopeuteen;

i) auton takana on mustin 20 mm levein reunoin varustettu keltainen, halkaisijaltaan 240 mm:n mittainen pyöreä kilpi, johon on mustin 120 mm korkein numeroin merkitty luku 100.

3. Moottorikäyttöisen ajoneuvon suurin tiellä sallittu nopeus, kun siihen on kytketty hinattava ajoneuvo, on:

a) auton (M- ja N-luokat), moottoripyörän (L₃- ja L₄-luokka) ja L₅-luokan ajoneuvon 80 km/h; auton, johon kytketty kokonaisuudessaan yli 0,75 tonnin hinattava ajoneuvo on

jarruton tai jousittamaton, kuitenkin 60 km/h;

b) mopon (L₁- ja L₂-luokka) ja kevyen nelipyörän 45 km/h, pienitehoisen mopon kuitenkin 25 km/h;

c) moottorityökoneen ja muun traktorin kuin liikennetraktorin sekä moottorireen 40 km/h, moottorikelkan moottorikelkkailureitillä, kun perävaunussa ei kuljeteta henkilöitä kuitenkin, 60 km/h;

d) liikennetraktorin 50 km/h;

e) ajoneuvoyhdistelmän, jossa on rautaisia telaketjuja tai muunlaisia kuin ilmarenkain varustettuja pyöriä, 20 km/h.

4. Moottorikäyttöistä ajoneuvoa omilla pyörillään tai apuvaunun avulla hinattaessa suurin sallittu nopeus on 60 km/h, jollei kummallekaan ajoneuvolle ole säädetty tai määrätty alhaisempaa nopeutta.

5. Moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tiellä ajattaessa ei saa ylittää ajoneuvon rakenteesta tai rakenteeseen tai varustukseen nähden ylisuuresta kuormasta johtuvaa, viranomaisen määräämää enimmäisnopeutta.

18 §

L-luokan ajoneuvon ja siihen rinnastettavan ajoneuvon sekä sen perävaunun renkaat ja liukuesteet

1. Moottoripyörän (L₃- ja L₄-luokka) ja L₅-luokan ajoneuvon etupyörässä ei saa käyttää rengasta, jonka puutteellinen tasapaino voi haitata ohjausta. Kulutuspinnan pääurien syvyyden tulee olla vähintään 1,0 mm.

2. Moottoripyörässä, mopossa, L₅-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä sekä tällaisen ajoneuvon perävaunussa on käytettävä talvikäyttöön sopivia, karkeakuvioisia renkaita 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuna aikana. Talvirenkaiden käyttöpakosta mainitussa lainkohdassa autolle säädettyt poikkeukset koskevat soveltuvin osin myös moottoripyörää, mopoa, L₅-luokan ajoneuvoa ja kevyttä nelipyörää sekä tällaisen ajoneuvon perävaunua.

3. Liukuesteiden käyttö moottoripyörässä, mopossa, L₅-luokan ajoneuvossa ja kevyessä nelipyörässä sekä tällaisen ajoneuvon perävaunussa on sallittu 17 §:ssä henkilöautolle säädetyn ehdoin.

27 a §

Moottoripyörän, mopon, L₅-luokan ajoneuvon ja kevyen nelipyörän päämitat

Moottoripyörän, mopon, L₅-luokan ajoneuvon ja kevyen nelipyörän suurimmat sallitut päämitat ovat seuraavat:

a) pituus	4,00 m
b) leveys	2,00 m
kaksipyöräisen mopon kuitenkin .	1,00 m
c) korkeus	2,50 m

32 a §

Hinattavan ajoneuvon kytkentämassa

Hinattavan ajoneuvon kytkentämassa saa olla enintään pienin seuraavista arvoista:

a) ajoneuvon rakenteeseen ja suorituskykyyn sekä kytkentälaitteen lujuteen perustuva suurin teknisesti sallittu hinattava massa;

b) jos hinattava ajoneuvo on jarruton, puolet vetoauton omasta massasta, enintään kuitenkin 0,75 tonnia, tai jos kyse on hinattavasta laitteesta, enintään puolet N₂- tai N₃-luokkaan kuuluvan vetoauton todellisesta kokonaismassasta;

c) jos suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan enintään 3,5 tonnin moottoriajoneuvoon kytkettävä hinattava ajoneuvo on varustettu jarruin, vetoauton suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu kokonaismassa, enintään kuitenkin 3,5 tonnia;

d) jos suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan yli 3,5 tonnin moottoriajoneuvoon kytkettävä perävaunu on varustettu työntöjarruilla, 3,5 tonnia;

e) jos suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan yli 3,5 tonnin moottoriajoneuvoon kytkettävä perävaunu tai hinattava laite on varustettu jatkuvatoimisella jarrujärjestelmällä, 1,5 kertaa vetoauton suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu massa;

f) jos suurimmalta rekisteröinnissä ja käytössä sallitulta massaltaan yli 3,5 tonnin moottoriajoneuvoon kytketään perävaunu tai perävaunuja, ilman kuormaa mitattuna yli 22,00 metrin yhdistelmäksi, 2,5 kertaa vetoauton suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu massa.

34 §

Perävaunun kytkeminen kaksi- ja kolmipyöräisiin ajoneuvoihin sekä niihin rinnastettaviin nelipyöräisiin ajoneuvoihin

1. Moottoripyörään, mopoon, L₅-luokan ajoneuvoon ja kevyeen nelipyörään saa kytkeä yksiakselisen perävaunun, jonka kokonaismassa ei ylitä valmistajan sallimaa massaa. Kytkeämassa ei kuitenkaan saa ylittää puolta vetävän ajoneuvon kuormittamattomasta massasta. Perävaunun suurin sallittu leveys on 1,25 metriä.

2. Polkupyörään saa kytkeä yksiakselisen perävaunun, jonka leveys on enintään 1,25 metriä ja kytkeämassa enintään 50 kg.

39 §

Henkilökuljetus kaksi- ja kolmipyöräisillä ajoneuvoilla ja niihin rinnastettavilla nelipyöräisillä ajoneuvoilla

1. Moottoripyörällä, jota ei ole varustettu sivuvaunulla (L₃-luokka), saa kuljettajan lisäksi kuljettaa enintään yhtä henkilöä. Edellytyksenä on kuitenkin, että kuljetettava varten on sopiva istuin ja jalkatuet. Sivuvaunulla varustetun moottoripyörän (L₄-luokka) sivuvaunussa saa olla enintään kaksi henkilöä.

2. Kaksipyöräisellä mopolla (L₁-luokka) saa kuljettaa enintään kymmenvuotiasta lasta. Edellytyksenä on kuitenkin, että lasta varten on tarkoituksenmukainen istuin ja tarpeelliset jalkojen suojukset.

3. Kolmipyöräisellä mopolla, kevyellä nelipyörällä ja L₅-luokan ajoneuvolla saa kuljettaa henkilöitä enintään rekisteriin merkityn määrän.

4. Kolmipyöräisessä henkilökuljetukseen tarkoitettussa mopossa (L₂-luokka) ja kolmipyöräisessä henkilökuljetukseen tarkoitettussa L₅-luokan ajoneuvossa ei henkilöiden ja ta-

varan yhteenlaskettu massa saa ylittää 300 kg eikä kevyessä nelipyörässä ja nelipyöräisessä L₅-luokan ajoneuvossa 200 kg.

45 §

Tavarakuljetus

1. Ajoneuvoa ei saa kuormata siten, että kuorma sivusuunnassa ulottuu ajoneuvon korin tai kuormatilan ulkopuolelle. Kuormakori tai, jos ajoneuvossa ei ole kuormakoria, kuorma ei saa ylittää ajoneuvon etuakselin kohdalta mitattua leveyttä enempää kuin 0,35 metriä. Tämän momentin rajoituksia ei kuitenkaan sovelleta veneen kuljetukseen.

2. Kuorma saa ajoneuvolle tai ajoneuvoyhdistelmälle tiellä sallitun pituuden rajoissa ulottua ajoneuvon edessä enintään yhden metrin ja takana enintään kaksi metriä ajoneuvon uloimman osan ulkopuolelle.

3. Henkilöauton (M₁-luokka) katolla kuljettavan tavarain massa saa autolle sallitun kokonaismassan rajoissa olla enintään 10 prosenttia auton omamassasta.

4. Kaksipyöräisellä polkupyörällä saa kuljettaa enintään 50 kg tavaraa. Vähintään kolmipyöräisellä polkupyörällä saa kuljettaa enintään 100 kg tavaraa. Kolmipyöräisellä tavarankuljetukseen tarkoitettulla mopolla (L₂-luokka) saa kuljettaa enintään 300 kg ja kevyellä nelipyörällä enintään 200 kg tavaraa. Kolmipyöräisellä tavarankuljetukseen tarkoitettulla L₅-luokan ajoneuvolla saa kuljettaa enintään 1 500 kg ja nelipyöräisellä enintään 1 000 kg tavaraa.

5. Moottorityökonetta ei saa, lukuun ottamatta 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja kuljetuksia perävaunulla, käyttää muihin kuin itse työpaikalla suoritettaviin, työkonetta varsinaisesta käyttötarkoituksesta johtuviin kuljetuksiin.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1998.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri *Matti Aura*

N:o 292

Asetus**ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Liikenneministerin esittelystä
muutetaan ajoneuvojen rekisteröinnistä 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun asetuksen (1598/1995) 4 §:n 3 momentti, 8 ja 9 §, 10 §:n 4 momentti, 12 ja 19 §, 36 §:n 1 momentti sekä 55 §, sellaisina kun niistä ovat 9 § osaksi asetuksessa 762/1996 ja 36 § 1 momentti asetuksessa 673/1997, seuraavasti:

4 §

Tekniset tiedot

3. Moposta, kevyestä nelipyörästä ja moottorikelkasta on merkittävä rekisteriin 1 momentin e ja g kohdassa tarkoitetut tiedot ja tarpeelliset erityistiedot. Lisäksi moposta ja kevyestä nelipyörästä on merkittävä tieto välityssuhteesta sekä kaasuttimen merkki ja malli.

8 §

Poikkeukset rekisteröintivelvollisuudesta

1. Rekisteröintivelvollisuus ei koske:
 - a) muuta maastoajoneuvoa kuin moottorikelkkaa;
 - b) sadonkorjuuseen tai tienpitoon rakennettua tai varustettua moottorityökonetta eikä kävellen ohjattavaksi tarkoitettua traktoria ja vastaavaa moottorityökonetta;
 - c) perävaunua, joka on tarkoitettu kytkettäväksi moottoripyörään, L₅-luokan ajoneuvoon, mopoon, kevyeen nelipyörään, traktoriin, moottorityökoneeseen tai maastoajoneuvoon;
 - d) hinattavaa laitetta; eikä

e) rekeä.

2. Ulkomailla rekisteröityä ajoneuvoa samoin kuin koe- tai siirtokilvillä varustettua ajoneuvoa saa käyttää Suomessa rekisteriin ilmoittamatta 46—56 §:ssä säädetyin edellytyksin.

3. Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröityä ajoneuvoa saa tilapäisesti käyttää muualla Suomessa rekisteri-ilmoitusta tekemättä.

9 §

Ensirekisteröinnin edellytykset

1. Ajoneuvon ensirekisteröinnin edellytyksenä on, että:
 - a) ajoneuvon maahantuontiin, valmistukseen tai luovutukseen liittyvien verojen ja maksujen suorittamisesta esitetään selvitys;
 - b) ajoneuvon omistusoikeudesta esitetään asianmukainen kirjallinen selvitys;
 - c) ajoneuvolle on otettu liikennevakuutus;
 - d) ajoneuvo on asianmukaisesti ennakkoilmoitettu tai rekisteröintikatsastettu taikka sitä varten on annettu tyyppirekisteriote; sekä
 - e) ajoneuvosta ilmoitetaan rekisteriin merkittäväksi soveltuvien osin 2 luvussa mainitut tiedot.
2. Edellä 1 momentin a kohdassa tarkoitet-

tua selvitystä ei tarvitse esittää ensirekisteröinnin yhteydessä ajoneuvosta, josta on tehty rekisteriin ennakkoilmoitus.

3. Moottorikelkan, mopon ja kevyen nelipyörän omistusoikeudesta esitettäväksi asianmukaiseksi selvitykseksi katsotaan rekisteri-ilmoituksen tekijän allekirjoituksellaan vahvistama ilmoitus ajoneuvoa koskevasta omistusoikeudestaan.

10 §

Uudelleenrekisteröinnin edellytykset

4. Moottorikelkan, mopon ja kevyen nelipyörän omistusoikeudesta esitettäväksi asianmukaiseksi selvitykseksi katsotaan rekisteri-ilmoituksen tekijän allekirjoituksellaan vahvistama ilmoitus ajoneuvoa koskevasta omistusoikeudestaan.

12 §

Muutosrekisteröinnin hyväksymisen edellytykset

1. Ajoneuvon muutosrekisteröinnin hyväksymisen edellytyksenä on, että:

a) ajoneuvon omistusoikeudesta esitetään asianmukainen selvitys; ja

b) ajoneuvolle on otettu liikennevakuutus.

2. Jos ensirekisteröinnin yhteydessä asetetut autoveroedun ehdot eivät ole toteutuneet, ajoneuvon muutosrekisteröinti hyväksytään vain, jos veron maksuunpanija sen hyväksyy.

3. Moottorikelkan, mopon ja kevyen nelipyörän omistusoikeudesta esitettäväksi asianmukaiseksi selvitykseksi katsotaan rekisteri-ilmoituksen tekijän allekirjoituksellaan vahvistama ilmoitus ajoneuvoa koskevasta omistusoikeudestaan ja sen rekisteriin merkittävästä alkamispäivästä.

19 §

Rekisteri-ilmoituksen tekijä

1. Ajoneuvon omistajan on tehtävä ensi- ja uudelleenrekisteröintiä, rekisteristä poistamista sekä omistusoikeuden siirtymistä tai haltijan lisäämistä taikka vaihtumista koskeva rekisteri-ilmoitus. Ajoneuvon edellinen omistaja voi ilmoittaa rekisteriin merkittäväksi uuden omistajan nimen, jos samalla

ilmoitetaan uuden omistajan osoite ja ajoneuvon luovutuspäivä. Moottorikelkan, mopon ja kevyen nelipyörän edellisen omistajan ei kuitenkaan tarvitse tässä yhteydessä ilmoittaa uuden omistajan osoitetta. Ajoneuvon edellinen haltija voi tehdä haltijuutensa poistamista koskevan ilmoituksen.

2. Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun rekisteri-ilmoituksen voi tehdä myös ajoneuvon haltija.

3. Rekisteri-ilmoitus on sen tekijän allekirjoitettava. Ajoneuvon luovuttajan ja luovutuksensaajan on allekirjoitettava omistusoikeuden siirtymistä koskeva ilmoitus.

36 §

Rekisteritunnuksen sisältö ja rekisterikilpien väri

1. Ajoneuvojen rekisteritunnukset ja ajoneuvoille annettavien rekisterikilpien värit ovat seuraavat:

a) auton, moottoripyörän, mopon, L₅-luokan ajoneuvon, kevyen nelipyörän sekä perävaunun rekisterikilvessä on kaksi tai kolme kirjainta ja enintään kolminumeroinen luvun käsittävä tunnus mustin merkein valkealla, heijastavalla pohjalla;

b) museoajoneuvolle voidaan antaa rekisterikilvet, joissa a kohdassa tarkoitettu rekisteritunnus on valkein merkein mustalla pohjalla;

c) ulkovallan edustuston virka-auton ja sen diplomaattiseen henkilökuntaan kuuluvan samoin kuin ulkoasiainministeriön määräyksen perusteella näihin rinnastettavan henkilön auton rekisterikilvessä on kirjaimet CD ja ulkoasiainministeriön määräämät enintään neljä numeroa käsittävä tunnus valkoisin merkein sinisellä, heijastavalla pohjalla sekä edustuston ja sen henkilökuntaan kuuluvan henkilön muun tulli- ja verovapaan auton rekisterikilvessä kirjaimen C ja ulkoasiainministeriön määräämät enintään viisi numeroa käsittävä tunnus valkoisin merkein sinisellä, heijastavalla pohjalla;

d) tasavallan presidentin autossa voi rekisterikilpien asemasta olla Suomen vaakuna; ja

e) moottorikelkan, traktorin ja moottoriyökoneen rekisterikilvessä on enintään kolminumeroinen luvun ja enintään kolme kirjainta käsittävä tunnus mustin merkein keltaisella, heijastavalla pohjalla.

55 §

*Rekisteröimätön mopo, kevyt nelipyörä,
moottoripyörä, L₅-luokan ajoneuvo
ja moottorireki*

1. Ulkomailla asuva 15 vuotta täyttänyt henkilö saa käyttää Suomessa omaa tilapäistä tarvettaan varten maahan tuomaansa rekisteröimätöntä mopoa tai rekisteröimätöntä kevyttä nelipyörää, rekisteröimätöntä enintään 50 cm³:n polttomoottorilla varustettua moottoripyörää tai rekisteröimätöntä L₅-luokan ajoneuvoa, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 km/h, sekä rekisteröi-

mätöntä moottorirekeä enintään yhden vuoden ajan tai, milloin tulliviranomainen on 51 §:n 1 momentissa tarkoitettujen säännösten nojalla myöntänyt ajoneuvolle vero- tai tullivapauden määräajaksi, sen määräajan loppuun asti.

2. Edellä 1 momentissa tarkoitetun käyttämisen edellytyksenä on, että:

a) ajoneuvoa varten on Suomessa voimassa oleva liikennevakuutus; ja

b) ajoneuvossa on sen kotivaltion kansallisuustunnus.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1998.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri *Matti Aura*

N:o 293

Asetus**ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen muuttamisesta annetun asetuksen voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Liikenneministerin esittelystä
muutetaan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen muuttamisesta 11 päivänä heinäkuuta 1997 annetun asetuksen (671/1997) voimaantulosäännöksen 1 momentti seuraavasti:

1. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997. Asetuksen 3 §:n 1 momentin muutos tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä toukokuuta 1998.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1998.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Liikenneministeri *Matti Aura*